

[Anker Lau.]

i og udenfor Danmark, Marshallhjælp o. s. v. måtte afgive muligheder for, at vi kunne få begyndt på en virkelig dybtgående afvikling af denne planøkonomiens grundlov, kunne man vel kalde den. Jeg sagde videre, at vi i udvalget måtte have lejlighed til at komme tilbunds i problemerne og skaffe os et virkeligt overblik over landets økonomiske balance både indadtil og udadtil. Det drejede sig om den økonomiske sanering, virkningerne af inflationspolitikken, gælden til England, dollarsituationen, Marshallplanens virkninger, konverteringsmulighederne o. s. v. Med andre ord, vi måtte tilvejebringe grundlaget, således at vi virkelig kunne tage stilling til, hvorledes hele landets økonomiske politik ligger, for at man kunne danne sig et billede af forudsætningerne for at komme bort fra den lovgivning, der her er tale om. Men hvorledes har så vilkårene været? Ja, kort efter første behandling havde vi i udvalget et par møder, hvor man stillede 39 spørgsmål for netop at få alle disse vigtige ting belyst, og man drøftede så også i nogle møder det konservative kommissionsforslag. Så fulgte der en lang pause, og det skal jeg ikke bebrejde nogen, for det må naturligvis tage sin tid at besvare spørgsmål af den art, der her var stillet. Den 30. november begyndte svarene at indløbe med besvarelsen fra landbrugsministeriet, den 3. december fra fiskeriministeriet, den 6. december fik vi den store bunke fra handelsministeriet, og endelig den 11. december fik vi besvarelsen fra boligministeriet.

Nu havde man altså tilvejebragt det meste af det stof, som skulle til, for at udvalget virkelig kunne tage fat på et dybtgående arbejde på dette vigtige område. Men der var åbenbart andre i udvalget, som ikke fandt dette fornødent, eller som ikke havde større lyst til at gå i gang med det. Fredag den 10. blev vi stillet overfor kravet om, at lovforslaget skulle gennemføres i hurtig og hast inden jul, og de konservative var her villige til at skyde det hele fra sig og sælge loven for et år frem i tiden minus ekspropriationsparagrafferne. Disse paragraffer har mig bekendt vel næppe været brugt i det hele taget, men dette ville man altså gøre for til gengæld at opnå kommissionen. Et nyt møde fastsattes til tirsdag den 14. Da krævede man, at alle besvareelserne, hele det stof, som vi nu skulle til at gå i gang med, det skulle man haste igennem i løbet af dagen, og ændringsforslag og stillingtagen krævedes til dagen efter, altså i går.

Overfor dette kunne jeg naturligvis kun slutte mig til venstres forslag om en uændret forlængelse af loven indtil 15. februar, således at det blev muligt at give loven en forsvarlig behandling, trænge til bunds i problemerne. Således syntes det mig i alt fald at være muligt at redde noget af rigsdagens værdighed; den behandling, denne lov har fået, synes jeg ikke er helt værdig for det høje ting i et så vigtigt spørgsmål.

Dette forslag blev fejlet af bordet; den handel, som gør det umuligt for rigsdagen at behandle denne vigtige sag, var sluttet. Overfor dette, jeg synes noget brutale diktat, havde jeg ikke anden udvej end at opgive. Jeg vil gerne her fremhæve, at jeg ingenlunde føler mig sikker på, at en lov med så vidtgående bemyndigelser som denne er nødvendig. Under de ændrede økonomiske forhold anser jeg det for muligt på en lang række områder at begrænse bemyndigelserne og give generelt forenkling for administrationen. Havde man udsat lovens behandling, således som vi havde ønsket det, til den 15. februar, havde man jo samtidig haft den gevinst, at man kunne have sikret sig, hvorledes de frilister ville blive, som man nu har nøjedes med at få et løfte om. Men der har i udvalget ikke været mindste mulighed for at arbejde med tingene; der har ikke været mindste mulighed for at udarbejde dybtgående forslag eller gennemdrøfte forholdene, hverken de økonomiske eller de administrative. Det har i virkeligheden været håbløst for den, der havde tilset det virkelig at gå ind i et dybtgående arbejde for at finde til bunds i alt dette.

Og hvorledes blev så resultatet? Nu forlænger man loven uændret i et år minus ekspropriationsparagrafferne. Det har vi ikke noget imod; jeg vil gerne stemme for den ændring. Og så kommer der den nye tilføjelse til formålsparagraffen.

Med hensyn til eksportfrilisterne kan man vel sige, at de i virkeligheden vel stort set kun betegner den praksis; der hidtil har været fulgt. Det er jo ikke almindeligt, at man nægter eksporten, men nogen reel gevinst er der vel heller ikke i dette.

Med hensyn til importfrilisten fik vi sidste år et løfte i betænkningen om, at man ville overveje — hvordan ordvalget nu var sidste år — at forsøge at gennemføre en friliste eller på visse områder få friere bevillingsudstedelser. I mellemtiden har den højtærede minister fremsat meget stærke betænkneligheder ved overhovedet at gå ind i dette. Man har oven i købet ment, at den lille friliste, som der var tale om i udvalget, ikke engang kunne bruges, for nu var der nogle ting på